

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci žalobce: **A. M. A.**, zast. JUDr. Vladimírem Gelbičem, advokátem, se sídlem Jugoslávská 11, Praha 2, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze, ze dne 22. 12. 2004, č. j. 9 Az 37/2004 - 21,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II.** Žádnému z účastníků **se n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále též „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností napadá shora označený rozsudek Městského soudu v Praze, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 26. 4. 2004, č. j. OAM-6242/VL-07-BE07-2003. Žalovaný správní orgán rozhodl tak, že se stěžovateli neuděluje azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2, ani podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), a současně bylo vysloveno, že na stěžovatele se nevztahuje překážka vycestování ve smyslu ustanovení § 91 tohoto zákona.

V kasační stížnosti stěžovatel rovněž požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

V žalobě, která směřovala proti uvedenému rozhodnutí, stěžovatel zejména uváděl, že je berberské národnosti, přičemž arabština, ve které byl veden pohovor, není jeho rodným jazykem a neovládá ji. Z důvodu tíživé situace (jaké nespecifikoval – pozn. Nejvyššího

správního soudu) byl nucen opustit vlast a požádat o azyl. Požadoval udělení azylu dle § 14 zákona o azylu. S odkazem na uvedené skutečnosti navrhoval zrušení napadaného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení.

V napadeném rozsudku dospěl Městský soud v Praze, obdobně jako žalovaný správní orgán, k závěru, že stěžovatel zemi původu neopustil z důvodů upravených zákonem o azylu, tj. v důsledku pronásledování za uplatňování politických práv a svobod, nebo pro odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů (§ 12 zákona o azylu). Obecná tvrzení stěžovatele o špatné životní situaci v jeho zemi řadové členství v politické straně nelze podle soudu podřadit pod důvody vymezené zákonem o azylu. Stejně tak Městský soud v Praze neshledal naplnění § 14 zákona o azylu. K námitce, že jako příslušník berberské národnosti neporozuměl pohovoru vedenému v arabském jazyce, soud zejména uvedl, že stěžovatel sám v průběhu azylového řízení požádal o vedení pohovoru v jazyce arabském a neshledává proto tuto námitku důvodnou. Z výše uvedených důvodů dospěl krajský soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle ustanovení § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) zamítl.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel kasační stížnost, a to z důvodů vymezených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) a c) s. ř. s. Jejich naplnění přitom spatřuje v nesprávně zjištěném skutkovém stavu; správní orgán a soud dovodily toliko ekonomické důvody žádosti o azyl, přičemž podle stěžovatele se nedá v Alžírsku svobodně žít a hlásit se k demokratickým názorům. Stejně tak zejména namítá, že jednání u Městského soudu v Praze proběhlo neoprávněně bez jeho přítomnosti, vzhledem k nedostatečné znalosti jak českého, tak arabského jazyka, byl odkázán na poučení ze strany pracovníků a spolupracovníků azylového zařízení, a tomuto poučení zřejmě nesprávně porozuměl. S odkazem na výše uvedené pak stěžovatel navrhuje, aby byl napadený rozsudek zrušen a vrácen k dalšímu řízení.

Žalovaný podal ke kasační stížnosti obecné vyjádření, ve kterém zejména uvedl, že jak rozhodnutí správního orgánu, tak i rozsudek soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy; odkázal na správní spis. Závěrem uvedl, že návrh na přiznání odkladného účinku nepodporuje a kasační stížnost považuje za nedůvodnou.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas a jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Stěžovatel je zastoupen advokátem.

Nejvyšší správní soud dále vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační stížnosti rozhodováno přednostně a kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku městského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně). Ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí

o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí Městského soudu v Praze v mezích důvodů vymezených stížnostními body (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Před samotným posouzením věci považuje Nejvyšší správní soud za nutné předeslat, že v řízení o kasační stížnosti je jeho úkolem posoudit, zda předchozí řízení naplňuje důvody vymezené v § 103 odst. 1 s. ř. s., specifikované stěžovatelem.

Z kasační stížnosti vyplynulo, že stěžovatel uplatňuje důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 pod písm. b) a c) s. ř. s.

Podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení, spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech, nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, měl napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Nejvyšší správní soud přitom uvádí, že označené písm. c) (zmatečnost řízení před soudem spočívající v tom, že chyběly podmínky řízení, ve věci rozhodoval vyloučený soudce nebo byl soud nesprávně obsazen, popřípadě bylo rozhodnuto v neprospěch účastníka v důsledku trestného činu soudce) s odkazem na stěžovatelem tvrzené skutečnosti v souzené věci nepřichází v úvahu a Nejvyšší správní soud se tak zabýval toliko naplněním písm. b) (§ 103 odst. 1 s. ř. s.).

Označené důvody však Nejvyšší správní soud v souzené věci neshledal.

Podle § 12 zákona o azylu se *azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.*

Ze správního spisu vyplynulo, že stěžovatel podal dne 28. 11. 2003 návrh na zahájení řízení o udělení azylu, ve kterém zejména uvedl, že vlast opustil z důvodu „celkové bezpečnostní a životní situace“. V zemi dochází ke sporům mezi Berbery a vládou a tato situace omezuje stěžovatelův svobodný život. Z protokolu o pohovoru k žádosti o udělení azylu na území ČR ze dne 12. 2. 2004 pak vyplynulo, že důvodem odchodu z vlasti byla snaha si najít lepší život; měl potíže ekonomického rázu, které řešil odjezdem z vlasti. Stejně tak vyplynulo, že ve stěžovatelově vlasti panuje nebezpečí, on však žádné konkrétní problémy, vyjma ekonomických, neměl. Na otázku, co měl konkrétně na mysli, když v návrhu na zahájení řízení o azylu uvedl, že v zemi dochází ke sporům mezi Berbery a vládou a tato situace omezuje stěžovatelův svobodný život, uvedl, že měl na mysli pouze všeobecnou situaci v zemi, on osobně nikdy z těchto důvodů nebyl postižen. S orgány v zemi

původu žádné problémy neměl, se svými ekonomickými problémy se na nikoho neobrátil. Dále uvedl, že v případě návratu do vlasti by mu nic nehrozilo. Ze spisu rovněž vyplynulo, že stěžovatel je schopen se dorozumět v jazyce arabském a francouzském. Stěžovateli byla na závěr pohovoru (vedeného za přítomnosti tlumočnicka v jazyce arabském) poskytnuta možnost, aby se s obsahem protokolu seznámil, vyjádřil se k němu, resp. navrhl jeho doplnění. Této možnosti nevyužil.

Z takto zjištěného skutkového stavu, a to v rozhodující míře přímo od stěžovatele, vycházel správní orgán, jakož i Městský soud v Praze, a jejich závěr o nedůvodnosti stěžovatelovy žádosti o udělení azylu, tak plně odpovídá rozhodnému skutkovému stavu. Stěžovatelem uváděné problémy nelze ani podle Nejvyššího správního soudu podřadit pod důvody vymezené zákonem o azylu. Nejvyšší správní soud přitom dospěl k závěru, že v odůvodnění rozhodnutí žalovaného správního orgánu jsou správně posouzeny rozhodující právní i faktické skutečnosti, z nichž žalovaný vycházel, skutková zjištění jsou zde přehledně a srozumitelně uvedena a vyplývají z provedených důkazů, přičemž krajský soud správně posoudil, že skutkový stav byl žalovaným správním orgánem zjištěn přesně, důkazy, které si správní orgán opatřil byly úplné a tyto vyhodnotil v kontextu platné právní úpravy a údajů uváděných stěžovatelem. Nelze tak přisvědčit uváděným námitkám stran nedostatečně, resp. nesprávně zjištěného stavu věci. Nejvyšší správní soud odkazuje na závěry žalovaného správního orgánu, jakož i. Městského soudu v Praze, se kterými se plně ztotožňuje.

K námitce, že jednání u Městského soudu v Praze proběhlo neoprávněně bez stěžovatelovy přítomnosti, odkazuje Nejvyšší správní soud na soudní spis, ze kterého vyplývá, že stěžovateli byla dne 31. 8. 2004 doručena v souladu se zákonem (§ 51 s. ř. s.) výzva k vyjádření o tom, zda souhlasí, aby ve věci bylo rozhodnuto bez jednání. Soud přitom rovněž v souladu se zákonem stěžovatele poučil o tom, že souhlas bude udělen také tehdy, nevyjádří-li se ve lhůtě dvou týdnů ode dne doručení výzvy. Jak vyplývá ze spisu, stěžovatel se ve lhůtě nevyjádřil a Městský soud v Praze proto postupoval správně podle § 51 s. ř. s., tedy rozhodl bez jednání. Pokud stěžovatel namítá, že výzvě z důvodu neznalosti českého jazyka správně neporozuměl, či správně neporozuměl tomu, jak mu výzvu interpretovali pracovníci či spolupracovníci azylového zařízení, takovým námitkám rovněž nemůže Nejvyšší správní soud přisvědčit. Povinnost soudu vyzvat stěžovatele k vyjádření, zda souhlasí s rozhodnutím soudu bez nařízení jednání, v jazyce, jemuž stěžovatel rozumí, vzniká pouze v případě, kdy soud zjistí, že účastník řízení neovládá jazyk, v němž se vede řízení. Pokud však stěžovatel podal bezchybně psanou žalobu v českém jazyce a o ustanovení tlumočnicka nepožádal, Městský soud v Praze nepochybil, pokud mu poučení podle § 51 s. ř. s. zaslal v českém jazyce. Stejně tak nelze soudu přičítat k tíži příp. dezinterpretaci poučení ze strany tzv. třetích osob, na něž se stěžovatel, jak z jeho námítky vyplývá, obrátil. Ostatně tomuto řešení svědčí i ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu. Tak např. podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 3 Azs 119/2005 - 77 „*Povinnost soudu vyzvat stěžovatelku k vyjádření, zda souhlasí s rozhodnutím soudu bez nařízení jednání, v jazyce, jemuž stěžovatelka rozumí, nemusí ani u cizinky vždy nezbytně znamenat nutnost překládat tuto výzvu do jejího mateřského jazyka. Tato povinnost vzniká pouze v případě, kdy soud zjistí, že účastník řízení neovládá jazyk, v němž se vede řízení. Pokud však stěžovatelka se soudem komunikovala v českém jazyce, o ustanovení tlumočnicka nepožádala a i ze správního spisu vyplynulo, že česky rozumí, krajský soud nepochybil, pokud jí poučení podle § 51 s. ř. s. zaslal v českém jazyce.*“, a podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2004, č. j. 3 Azs 40/2003 - 43 „*Za vadu řízení před správním orgánem ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. nelze považovat skutečnost,*

že pracovník azylového zařízení stěžovatelce v průběhu řízení před soudem – podle stěžovatelčina mínění – nepřesně interpretoval obsah výzvy krajského soudu podle ustanovení § 51 odst. 1 s. ř. s.“

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s, ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, žalovaný, který v řízení úspěch měl, žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, proto rozhodl tak, že žádnému z účastníků se právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 7. března 2006

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu